

Informe sobre Sant Vicent de la Roqueta de València

Autor: Comissió de Llegat Històric i Artístic

Coordinador: Jesús Huguet i Ricardo Bellveser

Ple: 25 de febrer de 2005, a Algemesí

Antecedents

Amb data 6 d'octubre de 2004 tingué entrada i es registrà en el Consell Valencià de Cultura un escrit signat per Dª Rosa Araixa Navarro, presidenta de l'Asociación Cofradía San Vicente Mártir de València, en el qual demanava al Consell Valencià de Cultura un informe sobre la possibilitat d'incidir en el valor històric, arqueològic i cultural del Monestir de Sant Vicent de la Roqueta (en el qual caldria incloure l'actual parròquia de Cristo Rey).

Posteriorment, amb data 25 de novembre de 2004, l'esmentada senyora presidenta de l'Asociación torna a dirigir-se a aquest Consell Valencià de Cultura per demanar la protecció per al conjunt església-monestir i que tant aquest escrit com l'anterior, del 6-10-04, siguen admesos pel Consell per a la seua constància pública.

El Ple del C.V.C. del mes d'octubre va decidir traslladar a la Comissió de Llegat Històric i Artístic la petició per tal que incoara l'informe oportú. Aquesta comissió, en la seua reunió del mes de novembre, va encomanar als consellers senyors Jesús Huguet Pascual i Ricardo Bellveser Icardo la realització de l'esmentat informe.

Contactes, visites i entrevistes

El conseller Sr. Huguet Pascual s'entrevistà amb la presidenta de l'Asociación Cofradía San Vicente Mártir, Rosa Araixa Navarro, i amb el secretari de l'Asociación, Ricardo Aguilar Pla, el dia 25 de novembre. Entrevista que serví per a manifestar-li la preocupació que des de l'Asociación tenien per l'enderroc i pèrdua d'elements arqueològics essencials de les despulles soterrades al monestir.

Posteriorment el conseller Huguet contactà novament amb els esmentats responsables de l'associació i també amb distints arqueòlegs i estudiosos que han intervingut en distintes campanyes arqueològiques realitzades en la zona des del 1985. Igualment es reuní diversa documentació (llibres, butlletins, etc...) dels investigadors que han treballat sobre el tema (Albert Ribera, Rafaela Soriano, Jaime Sancho, Aquilino Gallego, etc...).

Excavacions

Actualment s'està excavant en la casa mitgera del monestir-parròquia, al carrer Sant Vicent Màrtir. En esta excavació han aparegut diversos materials i tombes medievals que confirmen els primers indicis de l'excavació de 1985.

Del 16 de juliol de 1985 al 7 de Febrer de 1986, a l'immoble situat al número 124 del carrer Sant Vicent Màrtir de València (antic Convent de les Mares Agustines o Monestir-Parròquia) es feren diverses cales, encara que el lamentable estat de l'edificació va impedir que es formalitzaren totes les previstes. Les excavacions, dirigides pels tècnics del S.I.A.M. de l'Ajuntament de València Albert Ribera i Rafaela Soriano, proporcionaren material arqueològic d'indubtable interés.

A la cala c) aparegueren les restes d'una construcció medieval cristiana (probablement un aljub) possiblement del segle XIII i que ja en el XV estava en desús.

Les cales a), b) i e), realitzades respectivament als costats de la portada tardoromànica i capçalera de l'església, aportaren multitud de restes ossàries corresponents a enterraments medievals cristians. També, junt a la cala c) aparegueren restes ossàries islàmiques, encara que en quantitat reduïda.

La cala d) va aportar, quan es va profunditzar a tres metres després de superar les restes medievals, una caixa de plom amb un esquelet al seu interior. L'arqueòloga, Sra. Soriano, assenyala sobre aquesta troballa: *.....Este tipo de enterramiento es de los más antiguos dentro de las necrópolis cristianas aunque no siempre albergan*

individuos de esta creencia. En Valencia, en la necrópolis de Orriols aparecieron tres formando parte de un mausoleo datado en el siglo IV.

El descubrimiento de estas cuatro sepulturas, una atribuible al período romano bajoimperial y las otras tres a época visigoda son los primeros indicios arqueológicos documentados con metodología científica que podrían confirmar la tradición de que el lugar conocido en la actualidad como San Vicente de la Roqueta, situado junto a la vía augusta, estuvo ubicada la basílica de San Vicente, ya que era costumbre de los primeros cristianos enterrar a sus deudos alrededor de lugares asociados a santos o mártires.....

No obstante estas excavaciones sirvieron para poner de relieve que la tradición erudita que situaba en este lugar la existencia de un complejo paleocristiano y medieval tiene, en principio, un apoyo documental, aunque son del todo necesarias nuevas excavaciones tanto en el convento como en el interior de la iglesia y patio adyacente si de verdad se tiene interés en descubrir el templo constantiniano que albergó los restos del mártir Vicente.

També en les darreres excavacions la presència ossària és rellevant i indicativa del costum de soterrar en l'espai, almenys, en un ampli període.

Conclusions

Primera

L'espai conegut com Sant Vicent de la Roqueta, format per l'antic convent de les monges agustines o monestir, església parroquial de Cristo Rey, pati adjacent i, encara, immobles que envolten aquelles edificacions, és sens dubte una de les zones arqueològiques més interessants de la ciutat de València. Situat junt a l'antiga Via Augusta i lloc en el qual segurament existí en la primitiva cristiandad i també en època medieval un centre religiós rellevant.

Segona

En les distintes campanyes arqueològiques realitzades, i en l'actual de la casa mitgera número 126 del carrer, ha aparegut suficient material per a considerar la conveniència de projectar una actuació total i intensiva que possibilitara el descobriment de qualsevol resta encara inèdita.

Tercera

La hipotètica excavació total propiciaria la conservació del lloc com d'interés arqueològic, però en cas contrari, i vista la significació cultural, espacial i religiosa, fóra convenient per part de les autoritats i entitats interessades un ús adequat a l'esperit i simbologia del sant màrtir, a partir d'una comissió d'experts a la qual el Consell Valencià de Cultura ofereix la seua col·laboració.

Quarta

L'Ajuntament de València, com a propietari de la major part de l'immoble, l'Arquebisbat i la pròpia administració autonòmica caldria que es posaren d'acord per a emprendre conjuntament qualsevol intervenció.

Quinta

El present informe s'hauria de trametre a l'Asociación Cofradía de San Vicente Mártir de València, entitat peticionària, però també a l'Ajuntament de València, Conselleria de Cultura, Educació i Esport, Arquebisbat de València i a totes aquelles institucions i entitats que estiguen interessades.